

Správní právo procesní - 2. seminář

Opakování

Prostudujte správní řád a vyberte ustanovení, která podle Vašeho názoru vyjadřují zásadu ochrany dobré víry a oprávněných zájmů.

Jaké jsou obecné hranice poučovací povinnosti správního orgánu vůči účastníkům správního řízení? K odpovědi využijte judikaturu Nejvyššího správního soudu.

Jaké základní zásady činnosti správních orgánů vyjadřuje institut dožádání podle § 13 správního řádu?

Vysvětlete rozdíl mezi subsidiaritou správního řádu a zásadou subsidiarity.

Co je podstatou zásady legitimního očekávání?

Která ustanovení správního řádu upravují následující instituty?

- a) zásada písemnosti _____
- b) projevy zásady písemnosti _____
- c) jednací jazyk _____
- d) vedení spisu _____
- e) nahlížení do spisu _____
- f) oprávněná úřední osoba _____
- g) ústní jednání _____
- h) povinnost mlčenlivosti _____

Příklad I.

Manželé Vynalézaví se domáhali výmazu užitného vzoru na zařízení pro zabezpečení motorových vozidel z rejstříku. Součástí spisu byl přitom podrobný technický popis zařízení v anglickém jazyce. Po tom, co nebylo návrhu na výmaz z rejstříku vyhověno, poukázali manželé na několik procesních nesrovnalostí. V první řadě uvedli, že se nemohli seznámit s částí technické dokumentace, která byla do spisu zařazena až po tom, co proběhlo řízení o odvolání. V řízení navíc vznikly nesrovnalosti plynoucí z odlišného překladu technického popisu zařízení stranami. Přesto, že se jednalo o klíčový dokument pro rozhodnutí, spis obsahoval pouze anglickou verzi dokumentu. Správní orgán tvrdil, že je na účastnicích, aby prokázali svá tvrzení ohledně nesrovnalostí ve vedení spisu a že technická dokumentace může být za předpokladu znalosti angličtiny oběma stranami, vedena ve spisu pouze v tomto jazyce.

a) *Popište zásadu řádného vedení spisu. Za jakých podmínek (pokud vůbec), může vést správní orgán podklady pro vydání rozhodnutí mimo spis?*

b) *Má správní orgán pravdu ve své argumentaci, že v případě tvrzení nesrovnalostí ve vedení spisu, je na účastníkovi řízení, aby svá tvrzení prokázal? Pokuste se pro svou odpověď najít oporu v judikatuře NSS.*

c) *Je možné, aby správní spis ve výše uvedeném případě obsahoval dokument v cizím jazyce? Existují obecně okolnosti, za kterých může spis obsahovat dokument v jiném, než českém jazyce? K problematice dohleďte relevantní rozhodnutí rozšířeného senátu NSS.*

Otázky

Jakým způsobem činí správní orgány úkony vůči účastníkům řízení?

Definujte oprávněnou úřední osobu a její základní povinnosti.

Je možné, aby v rámci jednoho správního řízení vystupovalo vícero oprávněných úředních osob?

Definujte spis. Vyhleďte, jaký další právní předpis/předpisy upravuje problematiku vedení spisu.

Uveďte, která tvrzení jsou pravdivá a která nepravdivá.

1. Správní orgán si může vybrat, jestli bude doručovat účastníkovi řízení na adresu trvalého pobytu, doručovací adresu, nebo do datové schránky.

2. Písemnost určenou do vlastních rukou nelze předat osobě zmocněné adresátem, i když plná moc obsahuje úředně ověřený podpis.
3. Pokud správní orgán doručuje písemnost prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, musí k písemnosti připojit zaručený elektronický podpis oprávněné úřední osoby.
4. Pokud si adresát nevyzvedne uloženou písemnost do deseti dnů, kdy byla připravena k vyzvednutí, může se s ní seznámit pouze při nahlédnutí do spisu.

Příklad II.

Městský úřad Uherský Brod zahájil přestupkové řízení pro podezření, že pan Zbyněk Kuželka dne 25. 1. 2018 na pozemkové parcele č. 175/5 v katastrálním území Maršov u Uherského Brodu vyvezl 50 kg směšného odpadu, čímž měl naplnit skutkovou podstatu přestupku podle § 53 odst. 3 písm. r) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích. Dne 18. 6. 2018 správní orgán vydal rozhodnutí, kterým uznal pana Kuželku vinným, že svým jednáním naplnil uvedenou skutkovou podstatu přestupku a uložil mu povinnost zaplatit pokutu ve výši 15 000 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci rozhodnutí. Současně mu uložil, aby ve stejné lhůtě nahradil náklady řízení o přestupku ve výši 1 000 Kč. Správní orgán se toto rozhodnutí pokusil doručit na adresu trvalého pobytu pana Kuželky, který ovšem na místě nebyl zastížen. Poštovní doručovatel proto dne 26. 6. 2018 vložil do poštovní schránky pana Kuželky oznámení o neúspěšném doručení rozhodnutí s výzvou, aby si uložené rozhodnutí do deseti dnů vyzvedl na poště. Pan Kuželka tak ovšem neučinil a správní orgán určil okamžik doručení takzvanou fikcí.

a) Kterým dnem podle správního orgánu došlo k doručení rozhodnutí?

Dne 24. 7. 2018 pan Kuželka ještě nevěděl, že v jeho věci bylo vydáno meritorní rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že řízení trvalo déle, než očekával, rozhodl se nahlédnout do správního spisu, ze kterého ovšem zjistil, že rozhodnutí již bylo vydáno a dokonce nabylo právní moci. Pan Kuželka měl po celou dobu přestupkového řízení zvolenu doručovací adresu podle § 19 odst. 4 správního řádu, a to odlišnou od adresy trvalého pobytu. Doručení tedy považuje za neúčinné, a jelikož s rozhodnutím nesouhlasí, chce proti němu podat odvolání.

b) Může pan Kuželka za popsané situace podat včasné odvolání? K odpovědi využijte ustanovení správního řádu o odvolání. Kdy nejpozději může pan Kuželka odvolání podat?

c) Jak by se situace změnila, kdyby správní orgán doručil rozhodnutí panu Kuželkovi do vlastních rukou na zvolenou doručovací adresu, avšak pan Kuželka měl zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku?

d) Může pan Kuželka volbou doručovací adresy

Otázky

Jak má správní orgán postupovat, pokud je mu doručeno podání e-mailem, bez zaručeného elektronického podpisu?

Za jakých podmínek lze doručovat prostřednictvím veřejné vyhlášky?

Co je to fikce (či náhradní) doručení a kdy nastává?

Je možné zvrátit účinky doručení písemnosti? Za jakých okolností?

Může adresát zmařit doručení písemnosti, pokud ji odmítne převzít?

Představuje doručení potvrzující doručení písemnosti správního orgánu veřejnou listinu? Jakým způsobem lze zpochybnit údaje uvedené na doručence?

Musí správní orgán vždy vyhovět žádosti o doručování na adresu pro doručování podle § 19 odst. 4 správního řádu?

Vytvořte správné párové dvojice z uvedených pojmů:

1. rodič	a) svéprávnost
2. advokát dle plné moci	b) opatrovník

3. osoba dle rozhodnutí správního orgánu c) zmocněnec
4. procesní způsobilost d) zákonný zástupce

Příklad III.

Řidič motorového vozidla Karel Rychlý, jež své vozidlo denně potřebuje k výkonu podnikatelské činnosti, se bohužel opakovaně dopouští přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Proto udělil plnou moc svému příteli, nedostudovanému právníkovi z politických důvodů, Kristiánu Novákovi, aby jej zastupoval ve všech správních řízeních, která s ním v kterékoliv věci mohou být vedena u všech správních orgánů.

- a) *Je taková plná moc v souladu se zákonem?*
b) *Co je podstatou tzv. generální plné moci udělené advokátovi a obyčejné plné moci udělené tzv. obecnému zmocněnci?*

Příklad IV.

Účastník řízení Jan Bezdoměk má v informačním systému evidence obyvatel (tzv. CEO) evidovaný údaj o místě trvalého pobytu na adrese Hlavní 36, Most. Při doručování tomuto účastníkovi se zásilka vrátila zpět správnímu orgánu se sdělením poštovní doručovatelky, že je na uvedené adrese neznámý, nemá označenou schránku a nebydlí tam. Na základě tohoto sdělení úředník správního orgánu Jan Veselý rozhodl podle § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu o ustanovení opatrovníka účastníku řízení. Usnesením byl ustanoven opatrovníkem úředník, který sdílí s úředníkem Janem Veselým společnou kancelář. Důvodem pro ustanovení opatrovníkem byla skutečnost, že doručování bude probíhat bez problémů.

- a) *Vysvětlete, kdy se jedná o případ, „když se účastníkovi prokazatelně nedaří doručovat“.*
b) *Byl na místě postup správního orgánu, který rozhodl o ustanovení opatrovníka?*
c) *Je možné jako opatrovníka ustanovit jiného kolegu úřední osoby, která o ustanovení rozhodla?*
d) *Jak by měl v dané věci při doručování a případném ustanovení opatrovníka správní orgán postupovat?*

V řízení před správním orgánem hodlal jeho účastník Petr Potřebný využít služeb osoby (odlišné od správního orgánu), která by mu v řízení byla nápomocna.

- a) *Z jakých ustanovení správního řádu lze dovodit povinnost správního orgánu být nápomocen účastníkům řízení?*
b) *Co byste poradili Petru Potřebnému, aby zajistil účast další osoby v řízení?*
c) *Za jakých podmínek by mohl Petr Potřebný mít v řízení podpůrce?*
d) *Kdo může být zástupcem účastníka řízení?*